คู่มือภาษี

สำหรับ

วิสาหกิจชุมชน

คำนำ

วิสาหกิจชุมชนเป็นธุรกิจชุมชนประเภทหนึ่งที่ประกอบการในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล บริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีหน้าที่เสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรได้จัดทำคู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทราบถึงภาระหน้าที่ทางภาษีอากร และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างครบถ้วน

กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเผยแพร่คู่มือภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชนจะเป็นประโยชน์แก่วิสาหกิจชุมชนและผู้สนใจทั่วไปได้เป็นอย่างดี

กรมสรรพากร

ตุลาคม 2557

สารบัญ

วิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน 8

9 ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

10 การจดทะเบียนและต่ออายุการเป็นวิสาหกิจชุมชน

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน 12

หน้าที่ทางภาษีของวิสาหกิจชุมชน 16

17 การขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

18 การจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

24 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชน 31

33 ภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร

34 การคำนวณภาษี

การหักค่าลดหย่อน 47

การหักค่าใช้จ่าย 40

ตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 47

การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย 54

59 โทษทางอาญาและเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

วิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) คือ

"กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน"

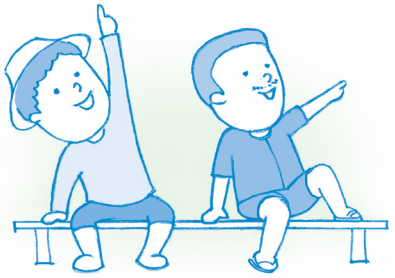

ลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร ทุน แรงงานในชุมชนเป็นหลัก
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
4. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญาสากล
5. มีการดำเนินการแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ
7. มีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมาย

การจดทะเบียนและต่ออายุการเป็นวิสาหกิจชุมชน

การจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน

บุคคลไม่น้อยกว่า 7 คนและไม่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ยื่นคำขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตรตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548

การต่ออายุการเป็นวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนใดประสงค์จะดำเนินการต่อ ให้แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน หากไม่แจ้งความประสงค์ดังกล่าวเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน ให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจชุมชนนั้นแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 15 วัน ถ้าไม่มีการแจ้งตามคำเตือนดังกล่าว ให้กรมส่งเสริมการเกษตรถอนชื่อออกจากทะเบียน

รูปแบบของวิสาหกิจชุมชน

1. บุคคลธรรมดา

ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

- ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิใช่นิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงเข้ากันเพื่อการทำกิจการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์แบ่งปันกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ
- คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงเข้ากันเพื่อการทำกิจการร่วมกัน โดยไม่มีวัตถุประสงค์แบ่งปันกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ

2. นิติบุคคล

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด

- ห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนนิติบุคคล หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน โดยหุ้นส่วนทุกคนไม่จำกัดความรับผิดและต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน หุ้นส่วนมีทั้งจำกัดความรับผิดและไม่จำกัดความรับผิดและต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- บริษัทจำกัด หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการผู้ถือหุ้นรับผิดในหนี้ต่าง ๆ ไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนลงทุนและต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- บริษัทมหาชนจำกัด หมายถึง บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนให้ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดจำกัดไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

ต้องเสียภาษี
ยังไงน้อ
?
แล้วเราต้อง
ทำอะไรมั่งล่ะ
?
คำนวณภาษี
ยังไงเหรอ
?
ถ้าไม่เสียภาษี
..จะผิดมั้ยนะ..
?

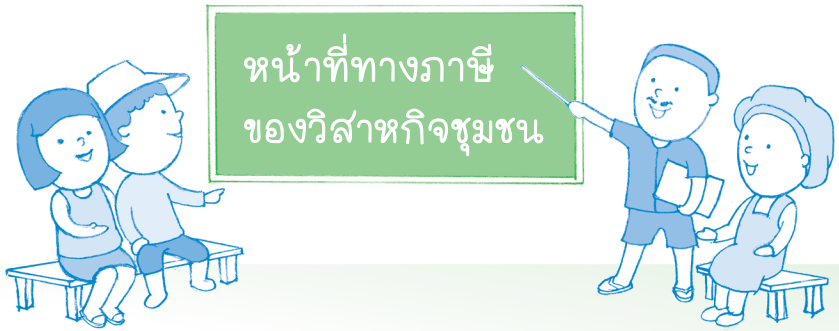
หน้าที่ทางภาษี
ของวิสาหกิจชุมชน

หน้าที่ทางภาษี ของวิสาหกิจชุมชน

“ วิสาหกิจชุมชน เป็นกิจการของชุมชนที่สร้างรายได้ และก่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน วิสาหกิจชุมชนจึงมีหน้าที่ ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร ซึ่งจะเสียภาษีประเภทใดขึ้นอยู่กับรูปแบบ และธุรกรรมของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ ”

เมื่อวิสาหกิจชุมชนได้ดำเนินการขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกับกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว โดยทั่วไปวิสาหกิจชุมชนต้องมีหน้าที่ทางภาษี ดังนี้

1. ขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
2. จัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย
3. ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

การขอเลขประจำตัว ผู้เสียภาษีอากร

วิสาหกิจชุมชนที่ยังไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรจะต้องดำเนินการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ดังนี้

1. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของ ***ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล*** จะต้องขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ ***ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มีเงินได้พึงประเมิน***

2. วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของ ***ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด*** ที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ***ให้ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลนั้นโดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอมีเลขประจำตัวและบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร***

การจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของ ***ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล และมิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หากมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย*** ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ฉบับที่ 161 ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2549

รูปแบบรายงานเงินสดรับ-จ่าย

รายงานเงินสดรับ-จ่าย

ชื่อผู้ประกอบการ.....เลขประจำตัวประชาชน.....

ชื่อสถานประกอบการ.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร.....

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)		หมายเหตุ
			ซื้อสินค้า	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	

คำอธิบาย รายงานเงินสดรับ-จ่าย

1. ช่อง “วัน/เดือน/ปี” ใช้บันทึกวันที่ เดือน และ ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงินและจ่ายเงิน

2. ช่อง “รายการ” ใช้บันทึกรายละเอียดของรายการรับเงิน และจ่ายเงิน เช่น ขายสินค้า ค่าซื้อสินค้า ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ เงินเดือน เป็นต้น

3. ช่อง “รายรับ” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่ได้รับเข้ามาตามรายละเอียดในช่องรายการ

4. ช่อง “รายจ่าย” เป็นการซื้อสินค้า ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่จ่ายในการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

5. ช่อง “รายจ่าย” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

6. กรณีขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ หรือซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกในวันที่ได้รับชำระหรือวันที่จ่ายค่าสินค้านั้น โดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ

หมายเหตุ : รายงานเงินสดรับ-จ่าย นี้ หมายถึง บัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย

วิธีการจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

1. การจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย จะต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด ซึ่งผู้ประกอบการสามารถเพิ่มช่องรายการให้เหมาะสมกับสภาพของกิจการได้

2. ต้องจัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย เป็นภาษาไทย ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ

3. ต้องลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีรายได้หรือรายจ่าย

4. รายการที่นำมาลงในรายงานเงินสดรับ-จ่าย

4.1 ต้องมีเอกสารประกอบการลงรายงาน เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี ฯลฯ

4.2 การลงรายการรายรับและรายจ่ายให้ลงเป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ โดยมีเอกสารประกอบรายรับและรายจ่ายดังกล่าว หรือลงรายการรายรับและรายจ่ายโดยลงรายละเอียดรายการของรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้น ก็สามารถทำได้เช่นกัน

4.3 รายจ่ายที่นำมาลงในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ

4.4 สำหรับภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายนั้น สามารถนำมาลงเป็นต้นทุนของสินค้าหรือค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

4.5 หากมีการขายสินค้า/ให้บริการ ซื้อสินค้า และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกรายการในวันที่ได้รับชำระหรือวันที่จ่ายชำระค่าสินค้า/บริการนั้น โดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ

5. ให้สรุปยอดรายรับและรายจ่ายเป็นรายเดือนเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การลงรายงานเงินสดรับ-จ่าย ของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนสามารถลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ได้ 2 วิธี คือ

1. ลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย เป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ

2. ลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย โดยลงรายละเอียดของรายการรายรับและรายจ่าย

ตัวอย่างการลงรายงานเงินสดรับ-จ่าย ของวิสาหกิจชุมชน

กรณีลงรายการเป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ

ชื่อผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ เลขประจำตัวประชาชน .....

ชื่อสถานประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร .....

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)		รายจ่าย (บาท)				หมายเหตุ
				ซื้อสินค้า		ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		
1 ส.ค. 56	ขายสินค้า	15,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าเช่าร้าน	-	-	-	-	10,000	00	
5 ส.ค. 56	ขายสินค้า	7,000	00	-	-	-	-	
"	ซื้อสินค้า	-	-	5,000	00	-	-	
"	ค่าน้ำ ค่าไฟ	-	-	-	-	1,000	00	
15 ส.ค. 56	ขายสินค้า	9,000	00	-	-	-	-	
"	ซื้อสินค้า	-	-	10,000	00	-	-	
25 ส.ค. 56	ขายสินค้า	2,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าน้ำมันรถส่งของ	-	-	-	-	500	00	
31 ส.ค. 56	ขายสินค้า	7,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าแรงคนงาน	-	-	-	-	5,000	00	
	รวม	**40,000**	**00**	**15,000**	**00**	**16,500**	**00**	

สรุป รายรับ-รายจ่าย สำหรับเดือนสิงหาคม 2556

รายรับ	ขายสินค้า		40,000.00
รายจ่าย	ซื้อสินค้า	15,000.00	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	16,500.00	31,500.00
กำไร (ขาดทุน)			8,500.00

กรณีลงรายละเอียดของรายการรายรับ-รายจ่าย

ชื่อผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ เลขประจำตัวประชาชน .....

ชื่อสถานประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร .....

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)		รายจ่าย (บาท)				หมายเหตุ
				ซื้อสินค้า		ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ		
1 ส.ค. 56	ขายปูนซีเมนต์	10,000	00	-	-	-	-	
"	ขายท่อพีวีซี	5,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าเช่าร้าน	-	-	-	-	10,000	00	
5 ส.ค. 56	ขายแผ่นยิปซั่ม	5,000	00	-	-	-	-	
"	ขายก๊อกน้ำ	2,000	00	-	-	-	-	
"	ซื้อปูนซีเมนต์	-	-	4,000	00	-	-	
"	ซื้อสายยาง	-	-	1,000	00	-	-	
"	ค่าน้ำ ค่าไฟ	-	-	-	-	1,000	00	
15 ส.ค. 56	ขายประตูพีวีซี	5,000	00	-	-	-	-	
"	ขายสังกะสี	4,000	00	-	-	-	-	
"	ซื้อเหล็กเส้น	-	-	8,000	00	-	-	
"	ซื้อกระเบื้อง	-	-	2,000	00	-	-	
25 ส.ค. 56	ขายกระเบื้อง	2,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าน้ำมันรถส่งของ	-	-	-	-	500	00	
31 ส.ค. 56	ขายปูนซีเมนต์	5,000	00	-	-	-	-	
"	ขายกระเบื้อง	2,000	00	-	-	-	-	
"	ค่าแรงคนงาน	-	-	-	-	5,000	00	
	รวม	**40,000**	**00**	**15,000**	**00**	**16,500**	**00**	

สรุป รายรับ-รายจ่าย สำหรับเดือนสิงหาคม 2556

รายรับ	ขายสินค้า		40,000.00
รายจ่าย	ซื้อสินค้า	15,000.00	
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	16,500.00	31,500.00
กำไร (ขาดทุน)			8,500.00

การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

วิสาหกิจชุมชนจะเสียภาษีประเภทใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับ ***รูปแบบและธุรกรรมของวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ*** โดยทั่วไปแล้ววิสาหกิจชุมชนจะต้องเสียภาษี ดังนี้

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. อากรแสตมป์

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ที่มีเงินได้พึงประเมินเกิน 30,000 บาทต่อปี จะต้องยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ***ยกเว้นวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน*** เฉพาะที่ประกอบการในรูปของ ***ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลที่มีเงินได้ไม่เกิน 1,800,000 บาทสำหรับปีภาษีนั้น*** และ ***จัดทำบัญชีสำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)-(8) แห่งประมวลรัษฎากร*** จะได้รับ ***การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*** แต่หาก ***วิสาหกิจชุมชนมีเงินได้เกิน 1,800,000 บาทต่อปี จะต้องยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยนำเงินได้พึงประเมินตั้งแต่บาทแรกมาคำนวณภาษี*** และต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

	แบบแสดงรายการภาษี	เงินได้พึงประเมินที่นำมาคำนวณภาษี		ยื่นแบบภายในเดือน
		ตามประมวลรัษฎากร	เงินได้ที่ได้รับตั้งแต่	
1	ภ.ง.ด. 94 (ครึ่งปี)	40 (5)(6)(7)(8)	มกราคม-มิถุนายน (6 เดือน)	กรกฎาคม-กันยายน
2	ภ.ง.ด. 90 (ประจำปีภาษี)	40 (2)(3)(4) (5)(6)(7)(8)	มกราคม-ธันวาคม (12 เดือน)	มกราคม-มีนาคม ของปีถัดไป

หมายเหตุ : วิสาหกิจชุมชนสามารถยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาอยู่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย ที่ทำการไปรษณีย์ และทางเว็บไซต์กรมสรรพากร (www.rd.go.th) โดยวิสาหกิจชุมชนสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax)

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด จะต้องนำรายได้-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีมาคำนวณหากำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การคำนวณกำไรสุทธิต้องเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร โดยการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจะต้องยื่นแบบเสียภาษีปีละ 2 ครั้ง ดังนี้

	แบบแสดงรายการภาษี	กำไรสุทธิที่นำมาคำนวณภาษี	ยื่นแบบภายในเดือน
1	ภ.ง.ด. 51 (ครึ่งแรกของรอบระยะเวลาบัญชี)	ประมาณการกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชี แล้วนำกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิมาคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล	ภายใน 2 เดือนนับแต่สิ้น 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี
2	ภ.ง.ด. 50 (รอบระยะเวลาบัญชี)	นำกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นจริงในรอบระยะเวลาบัญชีมาคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล	ภายใน 150 วัน นับแต่สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

หมายเหตุ : วิสาหกิจชุมชนสามารถนำภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระได้

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax)

วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับเงินได้บางประเภท เงินได้ดังกล่าวอาจถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่ง ***วิสาหกิจชุมชนสามารถนำเงินภาษีที่ถูกหักไว้มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระเมื่อยื่นแบบเสียภาษีเงินได้ครึ่งปีหรือประจำปีภาษี*** ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาภาระของผู้เสียภาษีที่จะต้องเสียภาษีจำนวนมากในตอนสิ้นปี ในทางกลับกันเมื่อวิสาหกิจชุมชนมีการจ่ายเงินได้บางประเภทก็อาจต้องทำหน้าที่เป็นผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่งเงินภาษีแก่กรมสรรพากรภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้ *(รายละเอียดดูเพิ่มเติมได้จากหน้า 54-58)*

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax : VAT)

วิสาหกิจชุมชนที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ว่าจะประกอบการในรูปของคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิใช่นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ***หากมีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี มีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม*** เพื่อเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และเมื่อขายสินค้าหรือให้บริการต้องออกใบกำกับภาษี เพื่อเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ใช้บริการ พร้อมทั้งมอบใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ใช้บริการ รวมถึงต้องจัดทำรายงานต่าง ๆ และต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือนไม่ว่าจะมีรายรับหรือไม่ ทั้งนี้ การคำนวณภาษีที่ต้องเสีย คำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในเดือนภาษีนั้น ๆ

ภาษีธุรกิจเฉพาะ (Specific Business Tax)

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบกิจการที่อยู่ในบังคับภาษีธุรกิจเฉพาะ จะต้องนำรายรับมาเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ กรณีจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ (ภ.ธ.40) ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปทุกเดือน ไม่ว่าจะมีรายรับหรือไม่

อากรแสตมป์ (Stamp Duty)

วิสาหกิจชุมชนที่มีการทำสัญญาหรือตราสารอื่นใดที่อยู่ในบังคับต้องเสียอากรแสตมป์ตามบัญชีอากรแสตมป์จะต้องเสียอากรแสตมป์ให้ถูกต้องครบถ้วน

การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชน

กรมสรรพากรมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจพื้นฐานของชุมชนให้มีการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน และช่วยบรรเทาภาระอย่างต่อเนื่องตามนโยบายของรัฐบาล โดยที่ผ่านมาได้ออกกฎหมายเพื่อยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่วิสาหกิจชุมชนตั้งแต่ปีภาษี 2551-2559 ดังนี้

1. เงินได้ไม่เกิน 1,200,000 บาท สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551

2. เงินได้ไม่เกิน 1,800,000 บาท สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559

เงื่อนไขการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้แก่วิสาหกิจชุมชน

1. เป็น ***วิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน*** ที่ต้องจดทะเบียนและได้รับใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 เฉพาะที่เป็น ***ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล***

2. วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร ***ต้องจัดทำรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวัน หรือรายงานเงินสดรับ-จ่ายประจำวัน*** เป็นภาษาไทย ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีรายได้หรือรายจ่าย โดยต้องมีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่แนบท้ายประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161)

3. วิสาหกิจชุมชนต้อง***เก็บรักษารายงานแสดงรายได้และรายจ่ายประจำวัน หรือรายงานเงินสดรับ-จ่ายประจำวัน และใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ณ ที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชน*** พร้อมที่จะให้เจ้าพนักงานของกรมสรรพากรตรวจสอบได้ทันที

หมายเหตุ : กรณีวิสาหกิจชุมชนที่***มีเงินได้พึงประเมินเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี จะต้องนำเงินได้พึงประเมินตั้งแต่บาทแรก*** มาคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของ ***ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล เมื่อจ่ายเงินส่วนแบ่งกำไรให้แก่สมาชิก ไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และสมาชิกไม่ต้องนำเงินส่วนแบ่งกำไรไปเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*** เพราะได้รับการ***ยกเว้น***ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

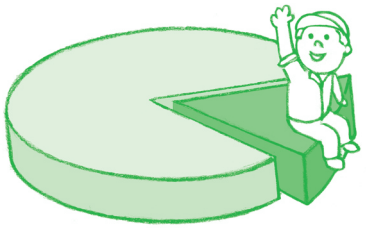

การคำนวณภาษี

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ถือเป็นหน่วยภาษีบุคคลธรรมดาประเภทหนึ่ง ซึ่งมีวิธีการคำนวณภาษี ดังนี้

วิธีที่ 1 คำนวณจากเงินได้สุทธิ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องชำระ = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

โดยที่

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมิน – ค่าใช้จ่าย – ค่าลดหย่อน

วิธีที่ 2 คำนวณจากเงินได้พึงประเมิน

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องชำระ = เงินได้พึงประเมิน x 0.50%

สำหรับผู้ที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2)(3)(4)(5)(6)(7)(8) เกิน 1,000,000 บาทต่อปีขึ้นไป ให้คำนวณภาษีตามวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 เปรียบเทียบกัน ***วิธีใดมีจำนวนภาษีที่ต้องชำระสูงกว่าให้เสียภาษีตามวิธีนั้น***

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 – 150,000	ยกเว้นภาษี
150,001 – 300,000	5
300,001 – 500,000	10
500,001 – 750,000	15
750,001 – 1,000,000	20
1,000,001 – 2,000,000	25
2,000,001 – 4,000,000	30
ตั้งแต่ 4,000,001 ขึ้นไป	35

หมายเหตุ : เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับการ***ยกเว้น***ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

วิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปแบบของบริษัทหรือห้าง-หุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาทและมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการไม่เกิน 30 ล้านบาทในรอบระยะเวลาบัญชี จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ด้วย โดยในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิจะสามารถคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ

ภาษีเงินได้นิติบุคคลต้องชำระ = กำไรสุทธิ x อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
1 – 300,000	ยกเว้นภาษี
300,001 – 1,000,000	15
ตั้งแต่ 1,000,001 ขึ้นไป	20

หมายเหตุ : ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ ***บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาทและมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการไม่เกิน 30 ล้านบาทในรอบระยะเวลาบัญชี*** เฉพาะกำไรสุทธิที่ไม่เกิน 300,000 บาทแรก สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป

การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้า การให้บริการ และการนำเข้า ปัจจุบันจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 7 (รวมภาษีที่จัดเก็บให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และอัตราร้อยละ 0 สำหรับการส่งออก ภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทยมีวิธีการคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี ดังนี้

ภาษีมูลค่าเพิ่มต้องชำระ = ภาษีขาย – ภาษีซื้อ

"ภาษีขาย" (Output Tax) หมายถึง

- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่เสียภาษี

(1) จากการนำสินค้าไปใช้ ไม่ว่าประการใด ๆ เว้นแต่เพื่อการประกอบกิจการของตนเอง

(2) สินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

(3) สินค้าคงเหลือและทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมีไว้ในการประกอบกิจการจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ณ วันเลิกประกอบกิจการ หรือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งถอน หรือวันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่เสียภาษีจากการให้บริการหรือใช้บริการของกิจการ ไม่รวมถึงเพื่อการประกอบกิจการของตนเองโดยตรง และการนำเงินไปหาประโยชน์โดยการฝากธนาคารหรือซื้อพันธบัตรหรือหลักทรัพย์

"ภาษีซื้อ" (Input Tax) หมายถึง ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอื่นเรียกเก็บจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตนเอง และให้หมายความรวมถึง

- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้เสียเมื่อนำเข้าสินค้า
- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้เสียเมื่อรับโอนสินค้านำเข้า ที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร
- ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้นำส่งกรมสรรพากร

(1) จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) จากการชำระราคาสินค้าหรือราคาค่าบริการให้กับผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งได้เข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวและไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราว

(3) การชำระค่าบริการให้กับผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร

(4) จากการรับโอนสินค้าหรือรับโอนสิทธิบริการในการขายสินค้าหรือการให้บริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0

การหักค่าใช้จ่าย

สำหรับวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปของ ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะสามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาแทนการหักค่าใช้จ่ายจริงได้สำหรับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร การหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา สามารถหักได้ตามตารางสรุป ดังนี้

ตารางสรุปการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5) แห่งประมวลรัษฎากร	ร้อยละ
1. การให้เช่าทรัพย์สิน	
ก) บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพ	30
ข) ที่ดินที่ใช้ในการเกษตร	20
ค) ที่ดินที่มิได้ใช้ในการเกษตรกรรม	15
ง) ยานพาหนะ	30
จ) ทรัพย์สินอย่างอื่น	10
กรณีให้เช่าช่วง ให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าเช่าที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วงแล้วแต่กรณี	
2. การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน (หักค่าใช้จ่ายเหมาได้วิธีเดียว)	20
3. การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อนฯ ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นโดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว	20

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6) แห่งประมวลรัษฎากร	ร้อยละ
เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ	
1. กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม	30
2. การประกอบโรคศิลปะ	60
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(7) แห่งประมวลรัษฎากร	**ร้อยละ**
เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ	70
เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร	**ร้อยละ**
1. การเก็บค่าตั๋ง หรือค่าเกมจากการพนัน การแข่งขันหรือการเล่นต่าง ๆ	65
2. การถ่าย ล้าง อัด หรือขยายรูป ภาพยนตร์ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
3. การทำกิจการคานเรือ อู่เรือ หรือซ่อมเรือที่มิใช่ซ่อมเครื่องจักร เครื่องกล	70
4. การทำรองเท้า และเครื่องหนังแท้ หรือหนังเทียม รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
5. การตัด เย็บ ถัก ปักเสื้อผ้า หรือสิ่งอื่น ๆ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
6. การทำ ตกแต่ง หรือซ่อมแซมเครื่องเรือน รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	70
7. การทำกิจการโรงแรม หรือภัตตาคาร หรือการปรุงอาหาร หรือเครื่องดื่มจำหน่าย	70
8. การดัด ตัด แต่งผม หรือตกแต่งร่างกาย	70
9. การทำสบู่ แชมพู หรือเครื่องสำอาง	70
10. การทำวรรณกรรม	75
11. การค้าเครื่องเงิน ทอง นาก เพชร พลอย หรืออัญมณีอื่น ๆ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	75
12. การทำกิจการสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลเฉพาะที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน รวมทั้งการรักษาพยาบาลและการจำหน่ายยา	75
13. การโม่หรือย่อยหิน	75
14. การทำป่าไม้ สวนยาง หรือไม้ยืนต้น	80
15. การขนส่ง หรือรับจ้างด้วยยานพาหนะ	80
16. การทำบล็อกและตรา การรับพิมพ์หรือเย็บสมุด เอกสาร รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	80

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร	ร้อยละ
17. การทำเหมืองแร่	80
18. การทำเครื่องดื่มตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเครื่องดื่ม	80
19. การทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์ หรือดินเผา	80
20. การทำหรือจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	80
21. การทำน้ำแข็ง	80
22. การทำกาว แป้งเปียก หรือสิ่งที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน และการทำแป้งชนิดต่าง ๆ ที่มิใช่เครื่องสำอาง	80
23. การทำลูกโป่ง เครื่องแก้ว เครื่องพลาสติก หรือเครื่องยางสำเร็จรูป	80
24. การซักรีด หรือย้อมสี	80
25. การขายของ นอกจากที่ระบุไว้ในข้ออื่น ซึ่งผู้ขายมิได้เป็นผู้ผลิต	80
26. รางวัลที่เจ้าของม้าได้จากการส่งม้าเข้าแข่ง	80
27. การรับสินไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก หรือการได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินโดยเด็ดขาดจากการขายฝาก	85
28. การรมยาง การทำยางแผ่น หรือยางอย่างอื่นที่มิใช่ยางสำเร็จรูป	85
29. การฟอกหนัง	85
30. การทำน้ำตาล หรือน้ำเหลืองของน้ำตาล	85
31. การจับสัตว์น้ำ	85
32. การทำกิจการโรงเลื่อย	85
33. การกลั่นหรือหีบน้ำมัน	85
34. การให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตามมาตรา 40(5) แห่งประมวลรัษฎากร	85
35. การทำกิจการโรงสีข้าว	85
36. การทำเกษตรกรรมประเภทไม้ล้มลุกและธัญชาติ	85
37. การอบหรือบ่มใบยาสูบ	85
38. การเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด รวมทั้งการขายวัตถุพลอยได้	85
39. การฆ่าสัตว์จำหน่าย รวมทั้งการขายวัตถุพลอยได้	85
40. การทำนาเกลือ	85
41. การขายเรือกำปั่นหรือเรือมีระวางตั้งแต่ 6 ตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์มีระวางตั้งแต่ 5 ตันขึ้นไป หรือแพ	85

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร	ร้อยละ
42. การขายที่ดินเงินผ่อนหรือการให้เช่าซื้อที่ดิน	61
43. การแสดงของนักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ	
(ก) สำหรับเงินได้ส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท	60
(ข) สำหรับเงินได้ส่วนที่เกิน 300,000 บาท	40
การหักค่าใช้จ่ายตาม (ก) และ (ข) รวมกันต้องไม่เกิน 600,000 บาท	
44. เงินได้ที่มิได้ระบุไว้ตั้งแต่ข้อ 1.-43.	หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร

หมายเหตุ : 1. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)(6)(7)(8) แห่งประมวลรัษฎากร เลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาหรือเลือกหักค่าใช้จ่ายจริงได้

2. เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร หากเป็นกิจการที่ไม่ได้ระบุ ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ต้องใช้วิธีหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร (หักค่าใช้จ่ายได้ตามจริง)

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ครึ่งปี (ภ.ง.ด.94)

คำนวณภาษีวิธีที่ 1

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - มิถุนายน)	=	1,900,000 บาท
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 85 (1,900,000 x 85/100)	=	1,615,000 บาท
คงเหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	=	285,000 บาท
หัก ค่าลดหย่อนครึ่งปี (60,000/2)	=	30,000 บาท
คงเหลือเงินได้สุทธิ	=	255,000 บาท

คำนวณภาษี

เงินได้สุทธิทั้งสิ้น = 255,000 บาท

1. เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับยกเว้นภาษี = 0 บาท
2. เงินได้สุทธิ 105,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 5

   จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = 105,000 x 5/100 = 5,250 บาท

จำนวนภาษีที่ต้องชำระตามวิธีที่ 1 คือ 5,250 บาท

คำนวณภาษีวิธีที่ 2

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - มิถุนายน)	=	1,900,000 บาท
ภาษีที่ต้องชำระ (1,900,000 x 0.5/100)	=	9,500 บาท

เปรียบเทียบภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2

วิธีใดมีจำนวนภาษีมากกว่าให้ชำระภาษีตามวิธีนั้น

ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 = 5,250 บาท

✓ ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2 = 9,500 บาท

ดังนั้น ภาษีที่ต้องชำระตามแบบ ภ.ง.ด.94 คือ จำนวนภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2 = 9,500 บาท

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปีภาษี (ภ.ง.ด.90)

คำนวณภาษีวิธีที่ 1

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - ธันวาคม)	=	3,800,000 บาท
หัก ค่าใช้จ่ายร้อยละ 85 (3,800,000 x 85/100)	=	3,230,000 บาท
คงเหลือเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	=	570,000 บาท
หัก ค่าลดหย่อน	=	60,000 บาท
คงเหลือเงินได้สุทธิ	=	510,000 บาท

คำนวณภาษี

เงินได้สุทธิทั้งสิ้น = 510,000 บาท

1. เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกได้รับยกเว้นภาษี = 0 บาท
2. เงินได้สุทธิ 150,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 5
   จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = 150,000 x 5/100 = 7,500 บาท
3. เงินได้สุทธิ 200,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 10
   จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = 200,000 x 10/100 = 20,000 บาท
4. เงินได้สุทธิ 10,000 บาท เสียภาษีร้อยละ 15
   จำนวนภาษีที่ต้องชำระ = 10,000 x 15/100 = 1,500 บาท

จำนวนภาษีที่ต้องชำระตามวิธีที่ 1 = 7,500 + 20,000 + 1,500 = 29,000 บาท

คำนวณภาษีวิธีที่ 2

เงินได้พึงประเมิน (มกราคม - ธันวาคม)	=	3,800,000 บาท
ภาษีที่ต้องชำระ (3,800,000 x 0.5/100)	=	19,000 บาท

เปรียบเทียบภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2

วิธีใดมีจำนวนภาษีมากกว่าให้ชำระภาษีตามวิธีนั้น

✓ ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 = 29,000 บาท
ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2 = 19,000 บาท

ดังนั้น ภาษีที่ต้องชำระตามแบบ ภ.ง.ด.90 คือ จำนวนภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 = 29,000 บาท แต่วิสาหกิจชุมชน ก.ไก่ ได้ชำระภาษีเงินได้ครึ่งปีตามแบบ ภ.ง.ด.94 แล้ว จำนวน 9,500 บาท คงเหลือภาษีที่ต้องชำระจริงตามแบบ ภ.ง.ด.90 จำนวน = 29,000 - 9,500 = 19,500 บาท

ตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของวิสาหกิจชุมชนแยกตามประเภทกิจการ กรณีหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

ตัวอย่างที่	ประเภทกิจการ	เงินได้พึงประเมิน (บาท)	หักค่าใช้จ่าย ร้อยละ (%)	หักค่าใช้จ่าย คิดเป็นเงิน (บาท)	หักค่าลดหย่อน (บาท)	เงินได้สุทธิ (บาท)	1-150,000 ยกเว้นภาษี (บาท)	150,001-300,000 5% (บาท)	300,001-500,000 10% (บาท)	500,001-750,000 15% (บาท)	750,001-1,000,000 20% (บาท)	1,000,001-2,000,000 25% (บาท)	2,000,001-4,000,000 30% (บาท)	4,000,001 ขึ้นไป 35% (บาท)	ภาษีที่ต้องชำระ วิธีที่ 1 (บาท)	ภาษีที่ต้องชำระ วิธีที่ 2 (บาท)
1	ปลูกผัก เห็ด ข้าวโพด มันสำปะหลัง ไม้ล้มลุก	3,800,000	85	3,230,000	60,000	510,000	-	7,500	20,000	1,500	-	-	-	-	29,000	19,000
2	เลี้ยงสัตว์	3,800,000	85	3,230,000	60,000	510,000	-	7,500	20,000	1,500	-	-	-	-	29,000	19,000
3	โรงสีข้าว	3,800,000	85	3,230,000	60,000	510,000	-	7,500	20,000	1,500	-	-	-	-	29,000	19,000
4	การรมยาง ทำยางแผ่น	3,800,000	85	3,230,000	60,000	510,000	-	7,500	20,000	1,500	-	-	-	-	29,000	19,000
5	ร้านค้าชุมชน ขายของ	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
6	เครื่องแก้ว เครื่องพลาสติก เครื่องยาง	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
7	เครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ ดินเผา	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
8	ไม้ผล สวนยาง ไม้ยืนต้น	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
9	สุรา ไวน์	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
10	การขนส่ง รับจ้างด้วยยานพาหนะ	3,800,000	80	3,040,000	60,000	700,000	-	7,500	20,000	30,000	-	-	-	-	57,500	19,000
11	ทำรองเท้า เครื่องหนังแท้/เทียม	3,800,000	70	2,660,000	60,000	1,080,000	-	7,500	20,000	37,500	50,000	20,000	-	-	135,000	19,000
12	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม	3,800,000	70	2,660,000	60,000	1,080,000	-	7,500	20,000	37,500	50,000	20,000	-	-	135,000	19,000
13	แปรรูปอาหาร เครื่องดื่ม	3,800,000	70	2,660,000	60,000	1,080,000	-	7,500	20,000	37,500	50,000	20,000	-	-	135,000	19,000
14	สบู่ แชมพู เครื่องสำอาง	3,800,000	70	2,660,000	60,000	1,080,000	-	7,500	20,000	37,500	50,000	20,000	-	-	135,000	19,000
15	กิจการโรงแรม ภัตตาคาร	3,800,000	70	2,660,000	60,000	1,080,000	-	7,500	20,000	37,500	50,000	20,000		-	135,000	19,000

หมายเหตุ :

1. วิสาหกิจชุมชนที่มีเงินได้พึงประเมินเกิน 1,800,000 บาท/ปี ต้องนำเงินได้พึงประเมินตั้งแต่บาทแรกมาคำนวณภาษี

2. การคำนวณภาษีตามตารางเป็นการหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา แต่วิสาหกิจชุมชนสามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร (หักค่าใช้จ่ายได้ตามจริง)

3. การคำนวณตามตารางเป็นการคำนวณจากฐานเงินได้สุทธิตามวิธีที่ 1 คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต้องชำระตามวิธีที่ 1 = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

4. การคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ต้องชำระตามวิธีที่ 2 = รายได้พึงประเมิน x 0.5%

ต้องนำวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 มาเปรียบเทียบกัน ถ้าวิธีใดมีจำนวนภาษีที่ต้องชำระสูงกว่าให้มีภาษีที่ต้องชำระตามวิธีนั้น

การหัก ภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

วิสาหกิจชุมชนที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลเมื่อจ่ายเงินได้พึงประเมินตามตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย พร้อมนำส่งภาษีให้กรมสรรพากร ดังนี้

ตารางสรุปการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้พึงประเมินที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษีและอัตราภาษี	แบบฯ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(1)	เงินเดือน ค่าจ้าง ฯลฯ	บุคคลธรรมดาที่อยู่ในและนอกประเทศไทย	ขั้นตอนการคำนวณ 1. คำนวณเงินได้สุทธิที่คาดว่าจะได้รับทั้งปี เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมินที่คาดว่าจะได้รับทั้งปี *หัก* ค่าใช้จ่าย *หัก* ค่าลดหย่อน 2. คำนวณภาษีที่ต้องชำระทั้งปี ภาษีที่ต้องชำระ = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3. คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายในแต่ละครั้ง = ภาษีที่ต้องชำระทั้งปี / จำนวนครั้งที่จ่าย **หมายเหตุ** : เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับการยกเว้นภาษี	ภ.ง.ด. 1 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
มาตรา 40(2)	การรับทำงานให้ ค่านายหน้า ฯลฯ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่ในประเทศไทย	ขั้นตอนการคำนวณ 1. คำนวณเงินได้สุทธิที่คาดว่าจะได้รับทั้งปี เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมินที่คาดว่าจะได้รับทั้งปี *หัก* ค่าใช้จ่าย *หัก* ค่าลดหย่อน 2. คำนวณภาษีที่ต้องชำระทั้งปี ภาษีที่ต้องชำระ = เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3. คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายในแต่ละครั้ง = ภาษีที่ต้องชำระทั้งปี / จำนวนครั้งที่จ่าย หมายเหตุ : เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก ได้รับการยกเว้นภาษี	ภ.ง.ด. 1 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
		ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้พึงประเมินที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษีและอัตราภาษี	แบบฯ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(3)	ค่ากู๊ดวิลล์ ลิขสิทธิ์ สิทธิอย่างอื่น ฯลฯ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่ในประเทศไทย	หักภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ภ.ง.ด. 2 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
		ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	
มาตรา 40(4)(ก)	- เฉพาะดอกเบี้ย เงินฝากสหกรณ์/หุ้นกู้/ตั๋วเงิน/เงินให้กู้ยืม - ผลต่างราคาไถ่ถอน กับราคาจำหน่ายตั๋วเงิน หรือตราสารสิทธิในหนี้บริษัทหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ออก - เงินได้ทำนองเดียวกับดอกเบี้ย - ผลประโยชน์ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิด	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด. 2 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
มาตรา 40(5)	การให้เช่าทรัพย์สินทุกชนิด	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด. 3 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
มาตรา 40(6)	วิชาชีพอิสระตามประมวลรัษฎากร - กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม บัญชี ประณีตศิลปกรรม - การประกอบโรคศิลปะ	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 15	ภ.ง.ด. 3 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้

โทษทางอาญา และเบี้ยปรับเงินเพิ่ม

โทษทางอาญา

1.

ไม่ยื่นขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

2.

ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

3.

ไม่จัดทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

4.

เจตนาละเลย ไม่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี

ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

หรือจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้รับเงินได้ที่พึงประเมินที่ถูกหักภาษี	วิธีการหักภาษีและอัตราภาษี	แบบ และกำหนดเวลานำส่งภาษี
มาตรา 40(8)	- รางวัลในการประกวด/แข่งขัน/ชิงโชค	ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่อยู่ในและนอกประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 5	ภ.ง.ด. 3 นำส่งภายในวันที่ 1-7 ของเดือนถัดไปจากเดือนที่จ่ายเงินได้
	- ค่าแสดงของนักแสดงสาธารณะ (นักร้อง นักดนตรี นักแสดง นักกีฬาอาชีพ)	นักแสดงสาธารณะที่อยู่ในประเทศไทย	หักภาษีร้อยละ 5	
		นักแสดงสาธารณะที่อยู่นอกประเทศไทย	หักภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	

เบี้ยปรับเงินเพิ่ม

เบี้ยปรับ

- ***ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี***

ต้องเสียเบี้ยปรับ 2 เท่าของภาษีต้องชำระ

- ***ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา แต่ชำระภาษีขาดไป***

เสียเบี้ยปรับ 1 เท่าของภาษีที่ชำระขาดไป

เงินเพิ่ม

- ***ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี***

เสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของภาษีต้องชำระ
นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบฯ จนถึงวันที่ชำระภาษี

- ***ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา แต่ชำระภาษีขาดไป***

เสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของภาษีที่ชำระขาดไป
จนถึงวันที่ชำระภาษี

ติดต่อสอบถาม และไขข้อสงสัย กับเราได้ที่

RD Call Center
โทร. 1161

เว็บไซต์กรมสรรพากร
www.rd.go.th

สำนักงานสรรพากรภาค
สำนักงานสรรพากรพื้นที่
สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา

บันทึก

บันทึก